

[Domovská Stránka](#) > ... > [Rodinné Veci a Dedenie](#) > [Rodičovská Zodpovednosť – Opatrovnícke Právo A právo Na Styk S dieťaťom](#) > [England and Wales](#)

Rodičovská zodpovednosť – opatrovnícke právo a právo na styk s dieťaťom

Autor obsahu

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

Anglicko a Wales

1 Čo v praxi znamená právny pojem „rodičovské práva a povinnosti“? Aké sú práva a povinnosti nositeľa rodičovskej zodpovednosti?

Rodičovské práva a povinnosti sú všetky práva, povinnosti, právomoci, záväzky a kompetencie, ktoré má zo zákona rodič dieťaťa v súvislosti s daným dieťaťom a jeho majetkom. Ide o všetky povinnosti, ktoré môže mať v súvislosti s dieťaťom (napríklad vyživovacia povinnosť), a všetky práva, ktoré môže mať v prípade smrti dieťaťa v súvislosti s majetkom daného dieťaťa. V zmysle práva Anglicka a Walesu rodičovské práva a povinnosti nezahŕňajú rozhodnutia o tom, s kým má dieťa žiť a s kým má dieťa tráviť čas.

2 Kto má spravidla rodičovské práva a povinnosti voči dieťaťu?

Ak rodičia dieťaťa uzavreli manželstvo alebo registrované partnerstvo, matka, aj otec (alebo druhá partnerka) majú rodičovské práva a povinnosti. Matky majú vždy rodičovské práva a povinnosti. Otec, ktorý s matkou nie je zosobášený, alebo druhá partnerka, ktorá nie je zosobášená ani nevstúpila do registrovaného partnerstva s matkou dieťaťa, ich môže získať po dohode s matkou, na základe súdneho príkazu alebo na základe spoločného zápisu dieťaťa. Nevlastný rodič môže mať rodičovské práva a povinnosti po dohode s rodičom alebo rodičmi dieťaťa, ktorí majú rodičovské práva a povinnosti, alebo na základe rozhodnutia súdu. Osoba, ktorej bolo vydané rozhodnutie o starostlivosti o dieťa o tom, s kým má dieťa žiť a kedy, má rodičovské práva a povinnosti po dobu trvania tohto rozhodnutia alebo v niektorých prípadoch dlhšie. Rodičovské práva a povinnosti priznané na základe rozhodnutia o osvojení majú neobmedzené trvanie, pokiaľ nie sú odňaté. Osobitní poručníci (pozri odpoveď na otázku č. 3) majú rodičovské práva a povinnosti počas doby trvania rozhodnutia. Orgány miestnej samosprávy majú rodičovské práva a povinnosti vo vzťahu k dieťaťu, ak je toto dieťa predmetom rozhodnutia o starostlivosti. Osoba s rodičovskými právami a povinnosťami podľa článku 16 Dohovoru o ochrane detí a o spolupráci pri medzištátnych osvojeniach z roku 1996 nestráca tieto rodičovské práva a povinnosti, keď sa dieťa začne obvykle zdržiavať v Anglicku a vo Walesu. Na výkon týchto rodičovských práv a povinností sa však vzťahuje právo Anglicka a Walesu.

3 Ak rodičia nie sú schopní alebo ochotní vykonávať rodičovské práva a povinnosti voči svojim deťom, môže tým byť namiesto nich poverená iná osoba?

Ak sa rodičia nedokážu postarať o dieťa, súd môže určiť osobitného poručníka, ktorý bude mať rodičovské práva a povinnosti. Rodič s rodičovskými právami a povinnosťami môže určiť osobu, ktorá sa v prípade smrti rodiča stane poručníkom dieťaťa. Miestne orgány (sociálne úrady) majú rodičovské práva a povinnosti vtedy, keď je dieťa zverené do ich starostlivosti.

4 Ako sa ustanovujú budúce rodičovské práva a povinnosti v prípade, že sa rodičia rozvedú alebo žijú oddelene?

Ak sa pár odlúči, a to bez ohľadu na to, či bol zosobášený alebo nie, rodičovské práva a povinnosti sa nijako nemenia. Ak to však súd bude považovať za vhodné, môže obmedziť výkon rodičovských práv a povinností. V niektorých prípadoch môže súd úplne odobrať rodičovské práva a povinnosti (nemôže ich však odobrať rodičom, ktorí sú spolu zosobášení).

5 Ak rodičia uzatvoria dohodu týkajúcu sa rodičovských práv a povinností, aké formality musia dodržať, aby bola dohoda právne záväzná?

Dohodu treba uzavrieť prostredníctvom formulára [Dohoda o rodičovských právach a povinnostiach](#).

Bližšie informácie o sídle súdov nájdete na webovom sídle [Súdnej služby Jej Veličenstva \(HMCTS\)](#). Súčasťou formulára sú usmernenia. Keďže uzavretie dohody bude mať vážny dosah na právne postavenie oboch rodičov, odporúča sa, aby pred vyplnením formulára obaja vyhľadali právnu pomoc. Meno a adresu právneho zástupcu v požadovanom mieste v Anglicku a vo Walese môžu získať od advokátskej komory (*Law Society*) prostredníctvom služby *Nájdí si právneho zástupcu (Find a Solicitor Service)* na čísle +44 (0)2072421222 alebo:

- na miestnom súde pre rodinné veci (*Family Court*),
- na poradenskom úrade pre občanov (*Citizens Advice Bureau*),
- v právnom centre (*Law Centre*),
- v miestnej knižnici.

Za určitých okolností môžu mať nárok na právnu pomoc.

Rodičia musia predložiť doklad totožnosti a ich podpis musí dosvedčiť poverený pracovník súdu. Matka by si na súd mala priniesť dôkaz o tom, že je matka dieťaťa, pričom sa vyžaduje kópia úplného rodného listu dieťaťa. Ďalej bude musieť preukázať svoju totožnosť predložením fotografie a podpisu (napríklad doklad s fotografiou, oficiálny doklad alebo pas). Otec bude musieť preukázať svoju totožnosť predložením fotografie a podpisu (napríklad doklad s fotografiou, oficiálny doklad alebo pas).

Po podpise a osvedčení formulára sa z neho vyhotovia 2 kópie. Originál formulára dohody, ako aj kópie možno odnieť alebo zaslať na:

The Central Family Court
First Avenue House
42-49 High Holborn
London WC1V 6NP

Ústredný súd pre rodinné veci (*Central Family Court*) zaregistruje dohodu a ponechá si originál. Opečiatkové kópie budú zaslané späť každému rodičovi na adresu uvedenú v dohode. Dohoda nadobúda účinnosť až po jej doručení a zaregistrovaní na Ústrednom súde pre rodinné veci (*Central Family Court*). Za registráciu dohody o rodičovských právach a povinnostiach sa neplatí žiadny poplatok. Ak sa dohoda týka viac ako jedného dieťaťa, pre každé dieťa je potrebné vyplniť samostatný formulár.

6 Ak rodičia nedospejú k dohode o rodičovských právach a povinnostiach, ako inak môžu tento problém mimosúdne riešiť?

Rodičom sú k dispozícii mediačné služby, ktoré im môžu pomôcť dospieť k prijateľnej dohode v otázke budúcej starostlivosti o dieťa. Akákoľvek dohoda, ktorú uzavrujú, musí byť zaregistrovaná na súde. Na základe registrácie sa dohoda osvedčí a bude vykonateľná.

Bližšie informácie o rodinnej mediácii nájdete na webovom sídle [Ministerstva spravodlivosti](#).

7 Ak pôjdu rodičia na súd, o akých záležitostiach týkajúcich sa dieťaťa môže sudca rozhodnúť?

Sudca môže rozhodnúť, s kým bude dieťa žiť a kedy. Sudca môže ďalej rozhodnúť, s kým bude dieťa tráviť čas alebo sa stýkať a kedy. Rodičom sa odporúča, aby sa dohodli na styku. Súdy nerozhodujú o výživnom pre deti, a ak sa na ňom rodičia nedohodnú, túto agendu rieši [Úrad pre výživné na dieťa \(Child Maintenance Service\)](#). Rodičia sa väčšinou dohodnú na tom, ktorú školu bude dieťa navštevovať. Ak k dohode nedôjde, môže o tom rozhodnúť sudca na základe rozhodnutia o osobitných otázkach. Dieťa si ponechá svoje meno, pokiaľ súd nenariadi inak. Súd môže takisto zakázať osobe vykonávať časť svojich rodičovských práv a povinností na základe vydania rozhodnutia o zákaze niektorých úkonov. Súd môže ďalej rozhodnúť o trvalom vyňatí z jurisdikcie a o zmene priezviska (pozri otázku 8).

8 Ak súd rozhodne o tom, že dieťa zverí do starostlivosti iba jednému z rodičov, znamená to, že môže rozhodovať o všetkých záležitostiach týkajúcich sa dieťaťa bez toho, aby sa najskôr poradil s druhým rodičom?

Súd očakáva, že rodičia sa budú rozhodovať na základe spoločnej dohody. Ak majú obaja rodičia rodičovské práva a povinnosti, rodič s rozhodnutím o starostlivosti o dieťa, s ktorým má dieťa žiť, musí mať súhlas druhého rodiča, s ktorým dieťa nežije, (alebo hocikoho s rodičovskými právami a povinnosťami) ak chce dieťa natrvalo premiestniť zo Spojeného kráľovstva, alebo musí mať povolenie súdu. Rodič, o ktorom súd rozhodol, že s ním bude dieťa žiť, sa môže presťahovať v rámci príslušnej jurisdikcie (Anglicko a Wales). Pri zmene priezviska dieťaťa sa vyžaduje súhlas každej osoby s rodičovskými právami a povinnosťami alebo povolenie súdu.

9 Ak súd rozhodne, že dieťa má byť zverené do opatery obidvoch rodičov, čo to znamená v praxi?

Rodičia sa budú deliť o to, s kým dieťa žije. Dieťa bude tráviť čas s oboma rodičmi podľa nariadenia súdu. Môže to mať praktické účinky na výšku splatného výživného.

10 Na ktorý súd alebo orgán sa mám obrátiť, ak chcem podať žiadosť o priznanie rodičovských práv a povinností? Aké postupy musím dodržať a aké dokumenty je potrebné k žiadosti pripojiť?

Žiadosť možno podať na súde pre rodinné veci (*Family Court*) v zmysel oddielu 4 [zákona o deťoch z roku 1989](#). Kontaktné údaje súdu nájdete na webovom sídle [Súdnej služby Jej Veličenstva \(HMCTS\)](#). Na uvedenej stránke nájdete [formulár žiadosti](#). Kópia formulára žiadosti musí byť zaslaná každému rodičovi s rodičovskými právami a povinnosťami. Doklady sa doložia až neskôr na výzvu súdu.

11 Aký postup sa uplatňuje v týchto prípadoch? Je k dispozícii mimoriadne konanie v naliehavých prípadoch?

Postup je uvedený vyššie. Na získanie rodičovských práv a povinností neexistuje mimoriadne konanie v naliehavých prípadoch.

12 Môžem získať právnu pomoc na pokrytie trov konania?

Právna pomoc sa poskytuje len v prípade, že sa preukáže domáce násilie.

13 Je možné odvolať sa proti rozhodnutiu o rodičovských právach a povinnostiach?

Áno. Voči rozhodnutiam o rodičovských právach a povinnostiach, ktoré vydá sudca okresného súdu (*District*

Judge), sa možno odvolať u sudcu druhostupňového súdu (*Circuit Judge*). Odvolania voči rozhodnutiu okresného sudcu vrchného súdu (*District Judge of the High Court*) sú možné u sudcu vrchného súdu.

14 Niekedy môže byť nevyhnutné obrátiť sa kvôli výkonu rozhodnutia o rodičovských právach a povinnostiach na súd alebo iný orgán. Aké postupy sa v takýchto prípadoch uplatňujú?

Rodičovské práva a povinnosti sú práva, ktoré nie sú samy osebe vykonateľné. V prípade neplnenia si rodičovských práv a povinností je možné podať žiadosť na súde pre rodinné veci (*Family Court*) s cieľom vyriešiť konkrétnu spornú vec, napríklad povinnosť platiť výživné. Adresy súdov nájdete [tu](#).

15 Čo musím urobiť, aby bolo rozhodnutie o rodičovských právach a povinnostiach vydané súdom v inom členskom štáte uznané a vykonané v tomto členskom štáte?

Ak chcete vykonať rozhodnutie z iného členského štátu na základe práva na prístup k informáciám alebo na základe článku 11 ods. 8 nariadenia Rady (ES) č. 2201/2003 (ďalej len „nariadenie Brusel IIa“), musíte na základe tohto nariadenia získať požadované osvedčenie od súdu, ktorý vydal rozhodnutie, a obrátiť sa na hlavnú kanceláriu (*Principal Registry*) v sídle Ústredného súdu pre rodinné veci (*Central Family Court*) so žiadosťou o uznanie alebo vykonanie rozhodnutia. V prípade potreby registrácie, uznania alebo neuznania iných rozhodnutí sa obráťte na hlavnú kanceláriu.

16 Na ktorý súd v tomto členskom štáte sa mám obrátiť, ak chcem namietať proti uznaniu rozhodnutia o rodičovských právach a povinnostiach, ktoré vydal súd v inom členskom štáte? Aký postup sa uplatňuje v týchto prípadoch?

Proti vydaniu rozhodnutia by ste mali namietať na súde v pôvodnej jurisdikcii ešte pred jeho vydaním. Ak sa to stanovuje v právnych predpisoch uvedeného štátu, každá osoba, ktorá na to má právny nárok, by mala byť informovaná o tom, že súd pojednáva o žiadosti o vydanie rozhodnutia. V právnych predpisoch uvedeného štátu bude stanovené, aké kroky môžete vykonať pri namietaní voči rozhodnutiu, o ktorom sa rozhoduje.

17 Ktorý právny poriadok uplatňuje súd v konaní o rodičovských právach a povinnostiach, ak dieťa alebo účastníci konania nežijú v tomto členskom štáte alebo majú odlišnú štátnu príslušnosť?

Konanie sa musí predložiť na súd v jurisdikcii, kde má dieťa obvyklý pobyt.

Táto webová stránka je súčasťou portálu [Vaša Európa](#).

Privítame vašu [spätnú väzbu](#), pokiaľ ide o užitočnosť poskytnutých informácií.

Posledná aktualizácia: 10/08/2021

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom

oznámení.